

k několika trestům na svobodě. Podmínkou jest tedy p r a v o p l a t n ý rozsudek. Výrok o podmíněčném odkladu výkonu trestu jest součástí výroku rozsudkového, a to i tehda, bylo-li z jakéhokoli důvodu o této otázce rozhodováno dodatečně ve smyslu § 7 odst. II zák. čís. 562/19, jakž se stalo i v tomto případě. Teprve po rozhodnutí o podmíněčném odsouzení jest rozsudek pokládati za p r a v o p l a t n ý ve smyslu § 517 tr. ř. a za způsobilý, by ho bylo použito při vyměření úhrnného trestu. Otázka, zda přijde pak v úvahu i rozhodování ve smyslu § 6 bodu 4 zák. čís. 562/19, na věci nic nemění.

Čís. 4386.

Ačkoli švagrovství jest poměrem rodinným ve smysle § 39 č. 4 zák. čís. 50/23 Sb. z. a n., není o sobě ještě důvodem vylučujícím trestnost podle § 21 č. 3 cit. zákona; třeba zjistiti skutečný vzájemný poměr zúčastněných osob, aby bylo možno posouditi, zda by pachatel újmu osoby, jíž nadřžoval, pociťoval jako újmu vlastní.

(Rozh z 8. března 1932, Zm IV 773/31.)

Soud první stolice uznal obžalovaného A. D. vinným zločinem podle § 21 bodu 2 zák. čís. 50/23 Sb. z. a n., kterého se dopustil tím, že pomáhal na útěku vojenskému zběhu A. M.

Odvolací soud zjistiv, že zběh A. M. jest bratrem manželky obžalovaného A. D., uznal, že jde o osobu blízkou ve smyslu § 21 bodu 3 cit. zákona a zprostil obžalovaného A. D. podle § 326 čís. 3 tr. ř. z obžaloby.

Nejvyšší soud, jednaje o věci následkem zmateční stížnosti veřejného žalobce, podané z důvodu zmatečnosti podle § 385 čís. 1 c) tr. ř., zrušil podle § 35 odst. I. por. nov. rozsudek odvolacího soudu a uložil mu, aby provedl nové odvolací hlavní líčení a znovu rozhodl.

Z d ů v o d ů :

Podle § 39 bodu 4. zákona čís. 50/1923 jsou osobami blízkými ty, k nimž je ten, o něhož jde, v takovém poměru rodinném nebo v poměru obdobném, že by újmu jimi utrpěnou pociťoval jako újmu vlastní. »Poměrem rodinným« jest rozuměti vzájemný poměr dvou osob, zakládající se na zrození, sňatku, legitimaci neb adopci. Švagrovství ve 2. stupni, o něž v tomto případě jde, jest sice poměrem rodinným ve smyslu tohoto ustanovení zákona, neboť se zakládá na sňatku jedné ze zúčastněných osob s osobou, jež je ve 2. stupni, tedy ve stupni poměrně velmi blízkém, příbuzná s druhou zúčastněnou stranou. Zjištění tohoto poměru o sobě však nestačí k založení důvodu vylučujícího trestnost ve smyslu § 21 odst. 3 zákona na ochranu republiky. Neboť tento zákon v § 39 čís. 4 obmezuje i význam poměru rodinného pro posouzení, zda bylo nadřžováno ve smyslu § 21 čís. 3 cit. zákona osobě blízké, v tom směru, že i při něm

(stejně jako při poměru obdobném) musí jíti o takový poměr, že by ten, o něhož jde, újmu utrpěnou osobou, které nadřazuje, pociťoval jako újmu vlastní. Na to lze bez dalšího zkoumání usouditi pravidelně jen při nejbližších stupních poměru rodinného, založeného zrožením (ascendenti a descendentí, sourozenci) nebo sňatkem (manželé, rodiče druhého manžela) nebo legitimací neb adopcí; rodinný poměr zúčastněných osob je v těchto případech tak blízký, že zákonnou podmínku, že újma utrpěná osobou blízkou je pociťována jako újma vlastní, lze tu v každém případě praesumovati bez dalšího zjišťování, jak se ve skutečnosti poměr ten mezi nimi projevuje. Při vzdálenějších stupních těchto poměrů nepodává se však tato obmezující zákonná podmínka sama sebou již z toho poměru, neboť příbuzenský, švagrovský a pod. svazek a styk v dalších stupních není již v každém případě do té míry živý, aby přinášel sebou účinek právě vytčený; ba často bývá tomu v životě naopak. Při těchto dalších stupních rodinného poměru nutno proto vždy z konkrétních okolností případu usuzovati, byla-li se zřetelem na skutečný vzájemný poměr zúčastněných osob zákonná podmínka § 39 čís. 4 zákona na ochranu republiky splněna, čili nic. Proto musí býti v takovém případě zjištěny konkrétní okolnosti vzájemného poměru, aby na jejich základě bylo lze učiniti závěr, že by pachatel újmu osoby, již nadřezoval, pociťoval jako újmu vlastní. V tomto směru udal obžalovaný A. D., že se zběhem M. nejen nežil ve společné domácnosti, nýbrž že mezi nimi nebyl ani přátelský poměr pro odchylné politické přesvědčení M-ovo. K tomuto zodpovídání obžalovaného odvolací soud nepřihlédl, ač pro shora vytčené posouzení může míti význam; usuzoval totiž na onen důvod vylučující trestnost již ze samého poměru švagrovského, což podle toho, co uvedeno, nestačí. Při potřebném doplnění skutkového stavu o jejich vzájemném poměru nebude ovšem lze v případě, kdyby již z přímého poměru mezi oběma švagry nebylo možno dovoditi takový poměr rodinný, jak jej vyžaduje § 39 čís. 4 cit. zákona, pominouti skutkové zjištění, v jakém vzájemném poměru žili zběh A. M. a jeho sestra, manželka obžalovaného A. D., by bylo lze posouditi, zda a jak by snad ona byla pociťovala újmu, vzniklou bratrovi, a zda účinek případné újmy, vzniklé A. M., mohl se zřetelem na její osobní povahu býti aspoň pro ni tak intenzivní, že by ji byl z tohoto důvodu obžalovaný sám jako její manžel mohl pociťiti jako újmu vlastní. Poněvadž rodinný poměr působil by v tomto případě jen nepřimo, jeví se i v tomto případě vytčené zjišťování potřebným.

Čís. 4387.

Bolo-li nariadenie ministra s plnou mocou pre správu Slovenska, obsahujúce zákaz podľa § 10 č. 3 zák. čl. XIV:1914, uverejnené v prílohe Úradných novín, neodporuje to predpisu § 1 zákona čís. 139/19 Sb. z. a n.

Platnosti nariadenia neni na ujmu, že bolo podpísané plnomocníkom ministrovým.

(Rozh. z 9. marca 1932, Zm IV 609/31.)